

Jesenska številka Kakovostne starosti, ki je pred vami, nas s svojo strukturo člankov vabi k razmisleku o razmerju med teorijo in prakso v gerontologiji in v medgeneracijskem sožitju. V njej je trdno ravnotežje med teoretičnimi in praktičnimi prispevki.

Pod tem vidikom lahko začnemo revijo listati kar od zadnje strani; tako delajo prostovoljski voditelji skupin in osebni družabniki za kakovostno staranje, ki revijo uporabljajo za svoje stalno osvežitveno usposabljanje in krepitev prostovoljske kondicije. Rubrike v zadnjem delu revije praviloma prinašajo dobre izkušnje iz prakse. V zadnji rubriki pričujoče številke – **Iz medgeneracijskih programov** – je temeljit prikaz priročnika za izvajalce medgeneracijskih programov, ki so ga lani pripravili na Škotskem. Njihov novi priročnik je vzorčna sinteza dobrih izkušenj iz prakse in raziskovalno preverjenih spoznanj, zato je res uporaben za tiste, ki delajo v praksi, in smerokaz za politične odločevalce. Življenjska povezanost med teorijo in prakso odseva tudi iz člankov v drugih rubrikah: o odpornosti neformalnih oskrbovalcev v rubriki **Družinski oskrbovalci**, o mreži za preoblikovanje oskrbe v rubriki **Simpoziji, delavnice**, pri obeh leksikonskih opredelitvah strokovnih pojmov v rubriki **Strokovno izrazje** (to sta pojem *IKT in roboti za kakovostno staranje in oskrbovanje* ter pojem *Ponovna vzpostavitev samostojnosti v socialni oskrbi*). Trije prispevki v rubriki **Iz gerontološke literature** pa pokrivajo celoten spekter teorije in prakse: prvi, *V starajočem se svetu ne smemo nikogar spregledati*, je prikaz letošnjega Svetovnega socialnega poročila Združenih narodov, drugi, *Socialno predpisovanje in kultura na recept*, prikazuje gerontološko inovacijo, ki ima trdna tla v sodobnih znanstvenih spoznanjih o celostni skrbi za kakovostno staranje, tretji pa je kratek prikaz pobarvanke z etnografskimi slikami, ki je uporabna tako za delo z ljudmi, ki so oboleli za demenco, kakor za medgeneracijsko povezovanje starih staršev in vnukov. V tej številki je zastopanih nad polovico od rubrik naše revije.

Ravnotežje med gerontološko teorijo in prakso izstopa tudi v temeljni rubriki **Znanstveni in strokovni članki**. Med štirimi članki se prva dva posvečata temeljnim teoretičnim vsebinam. Aleš Kenda je prispeval pregled pomembnih konferenc o staranju v okviru Združenih narodov – od dunajske leta 1982 do rimske leta 2022; članek odseva avtorjevo kompetenco, saj dolga leta v okviru slovenskih vladnih služb sodeluje pri tem dogajanju. Alen Sajtl pregledno prikaže razvoj koncepta in pojma uspešno staranje; gre za temeljni pojem v raziskovanju starosti ter njemu sorodne, zlasti zdravo in aktivno staranje. Slovenščina vse te vidike najbolje zajame v pojmu kakovostno staranje, zato ima naša revija prav ta naslov. Tretji in četrti članek sta iz prakse: Ema Batagelj in David Ravnik sta raziskovala pilates vadbo pri starejših ženskah, Marija Kos varovanje oseb z demenco v institucionalnem varstvu.

Razmerje med teorijo in prakso je temeljno vprašanje gerontologije. Enako živo je pri razvoju teorije, pri raziskovanju in političnih dokumentih, kakor pri praktičnem delu v dolgotrajni oskrbi, pri razvoju programov za kakovostno staranje in programov za smiselno sožitje med generacijami v današnjih razmerah. Če teorija in praksa nista skladna celota, kakor sta obe nogi pri hoji, je gerontološki razvoj oviran ali onemogočen. Star latinski pregovor pravi, da je *teorija brez prakse kot kolo brez osi, praksa brez teorije pa kot slepec na cesti*. Oboje se dogaja; prepad med teorijo in prakso je pogost pojav. V tem primeru so raziskovanje, poučevanje in politični dokumenti neučinkovita in zavajajoča teorija »v zraku«, praksa pa slepi poskusi, pri katerih bijejo v oči zmote. Poslanstvo gerontologije je zagotoviti trdna znanja za oblikovalce političnih dokumentov in učinkovite metode za prakso. To isto potrebujejo študentje za svoje usposabljanje in mediji za javno informiranje.

J. Ramovš